

MANIFEST VOOR GEZOND EN GROEN WONEN, BEWEGEN & SPELEN IN 13.000 BUURTEN.

In Nederland werken bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden met veel passie aan groene gezonde buurten en wijken. Met dit manifest willen we laten zien dat we een brede beweging voor groene gezonde wijken en buurten zijn voor mens en natuur. We vragen om politiek-bestuurlijke aandacht en slagkracht voor onze missie.

WAAROM WILLEN WE DIT?

We willen zorgen dat mensen langer gezond blijven.

Leven en werken in een groene omgeving houdt mensen gezonder en actiever. Onze gezondheid holt achteruit omdat we te weinig worden uitgenodigd tot bewegen en buiten komen, we te veel ongezond eten, stress ervaren en de eenzaamheid toeneemt.

We staan de grote gezondheidsverschillen niet toe.

Uit de laatste CBS cijfers blijkt dat mensen uit de hoogste sociaal-economische klasse 25 jaar langer in goede gezondheid leven dan mensen die in wijken wonen met een lage sociaal economische status. We richten ons daarom vooral op buurten waar een groenere leefomgeving, grote gezondheidswinst kan opleveren.

We geloven in groene preventie.

Er wordt een steeds groter beroep gedaan op welzijnsorganisaties, zorgverleners en woningcorporaties om mensen langer in goede gezondheid te laten leven. Echter met niet-toereikende budgetten én met weinig aandacht voor natuur dichtbij huis. Groen dat bloeit en leeft, met vlinders, vogels en een gezonde bodem draagt direct bij aan gezondere mensen.

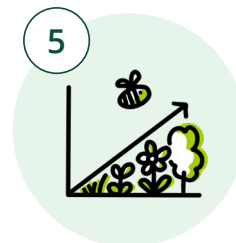
Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

We verminderen de toename aan zorgkosten door een natuurinclusieve buurt.

De enorm toenemende zorgkosten kunnen we drastisch omlaag brengen. Als we investeren in buurten met meer (diverse) natuur, verbetert de luchtkwaliteit, daalt de temperatuur in de stedelijke omgeving en draagt dit direct bij aan onze gezondheid.

We zien een groeiende beweging van bewonersinitiatieven en organisaties die zich inzetten voor een groene gezonde leefomgeving.

De wens voor gezondere buurten voor mens én natuur groeit snel. We zien kansen om coalities op buurtniveau te vormen, die bijdragen aan een groene leefomgeving voor iedereen.

We volgen de wetenschap dat groene buurten mensen gezonder maken

Bewijs dat contact met de natuur vele positieve effecten heeft, blijft zich opstapelen. zie onderstaande figuur van Ming Kuo [aangepaste weergave] en meer info rondom bewijslast via deze RIVM publicatie.

Onze visie draait om wederkerigheid.

De natuur helpt ons gezond te blijven, en wij helpen de natuur te floreren.

TIJD IN DE NATUUR

- Wandelen of fietsen in de natuur
- Kijken naar natuur
- Natuur in de buurt
- Spelen en bewegen in het groen
- Nabijheid van een park, bos of natuur
- Natuurkwaliteit van groen
- Luisteren, voelen en ruiken van de natuur
- Werken in tuin, park of bos

ACTIEVE COMPONENTEN

- Fytonciden
- Negatieve luchtionisatoren
- Grondbacteriën
- Biodiversiteit in je leefwereld
- Natuurbeelden
- Natuurgeluiden
- Luchtverontreiniging -
- Hitte -

FYSIOLOGISCHE EN PSYCHOLOGISCHE GESTELDHEID

- Genormaliseerde bloedglucose +
- Ontspanning +
- Verwondering +
- Vitaliteit +
- Immuunfunctie +

GEDRAG EN SOCIALE CONDITIES

- Fysieke activiteit +
- Overgewicht -
- Slaap +
- Sociale verbinding +

GEZONDHEIDSEFFECTEN

- ADHD -
- Angststoornissen -
- Geboortegewicht
- Kanker -
- Hart- en vaatziekten -
- Depressies -
- Diabetes -
- Herstel +
- Maag- darminfecties -
- Ademhalingsfalen -
- Allergiën, astma, eczeem -

Bron: Ming Kuo, Volume 6 – 25 augustus 2015, [Frontiers | How might contact with nature promote human health? Promising mechanisms and a possible central pathway](#)

Zie ook: **'Kennisbundeling Groen en gezondheid | RIVM'**

Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

IN BUURTEN WILLEN WE:

Ontmoeten

In groene gezonde wijken wordt ontmoeten en verbinden makkelijker. We willen wijkpartners, zorgprofessionals en bewoners in hun kracht zetten

Bewegen

We willen uitnodigende natuurlijke verbindingen, zoals groene fiets- en wandelpaden om het bewegen te stimuleren

Samenwerken

We willen in contact staan met de natuur en met elkaar. Bijvoorbeeld door voedseltuinen in de buurt makkelijker mogelijk te maken

Spelen

We willen kinderen in elke buurt speel- en ontdekkingsplekken geven in een natuurlijke omgeving

Ondernemen

We willen bestaande groene terreinen van bedrijven, maatschappelijke instellingen en particulieren in buurten meer natuurinclusief inrichten en toegankelijk maken voor gezondheidsherstel van mensen

Herinrichten

We willen de openbare ruimte natuurinclusief inrichten en beheren

Creëren

We willen de positieve effecten van natuur op onze gezondheid meenemen als een van de uitgangspunten, om nieuwe projecten in de woonomgeving te starten

Verder kijken

We willen de kansen vergroten om buitengebieden en parken te bereiken en te ontdekken, juist ook voor mensen in buurten met minder mogelijkheden om dit zelf te initiëren

Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

HOE DOEN WE DAT?

ONZE ZES OPLOSSINGSRICHTINGEN OM TE KOMEN TOT GEZOND EN GROEN WONEN, BEWEGEN & SPELEN IN 13.000 BUURTEN:

1

WE BUNDELEN GELDSTROMEN IN DE WIJK VOOR MEER GEZONDHEID VOOR MENS EN NATUUR

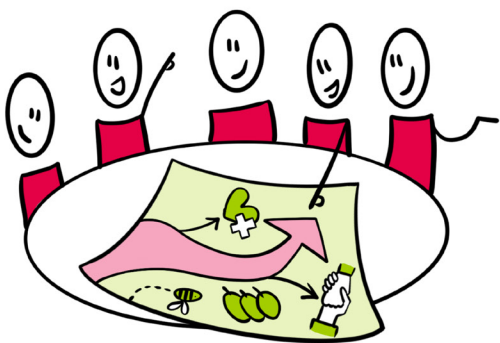
Door doelstellingen vanuit fysiek, sociaal en ruimtelijk domein te koppelen op buurtniveau, ontstaat er bredere steun om te investeren in gezonde buurten voor mens en natuur:

- We zien koppelkansen m.b.t sociale cohesie, klimaatadaptatie, groot onderhoud van riool, regenwaterbeheer en groen, infrastructuur en woningen (VVE's en woningcorporaties) en de energietransitie
- We regelen structureel budget voor ecologisch en duurzaam beheer van groen en speelplekken in buurten
- We brengen gezondheids-, natuur-, welzijn- en bouwpartners samen, om hun financieringskanalen slim te bundelen voor groene gezonde wijken en buurten.
- We gaan groen doen! Geef als organisatie het goede voorbeeld en investeer in het vergroenen van je gebouw en de directe omgeving.
- We brengen vermeden gezondheidsschade (bijv. minder doktersbezoek, minder fysiotherapie en minder chronische of mentale klachten) in kaart om de investering aantrekkelijk te maken.

2

WE ZETTEN BIJ GROTE FYSIEKE INGREPEN IN DE BUURT IN OP HET LATEN ONTSTAAN VAN MULTIDISCIPLINAIRE BUURTCOALITIES

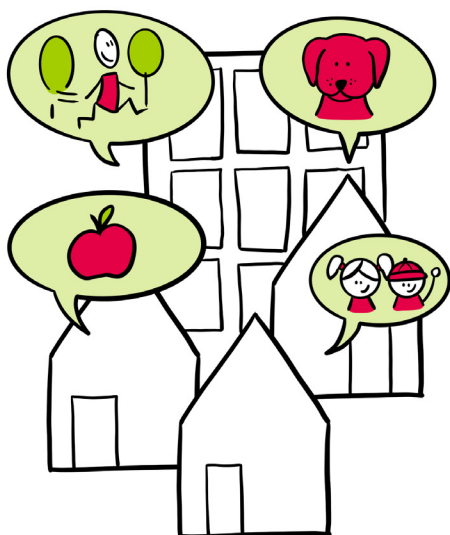
Via deze buurtcoalities:

- Creëren we bewustwording voor de waarde van groene gezonde klimaat adaptieve wijken voor mens en natuur.
- Verbinden we fysieke, sociale en gezondheidsprofessionals om aan een natuur inclusieve gezonde buurt te werken als onderdeel van een integrale aanpak, in bijvoorbeeld de omgevingsvisie
- Gebruiken en ontwikkelen we inspirerende concepten zoals de Groene Gezonde Structuren of Nationaal Park Stad om water & klimaat, bodem, gezondheid, bewegen, cultuur, erfgoed en biodiversiteit te bundelen.
- Werken we duidelijke doelen uit en maken we gebruik van de nieuwe kaders van de Omgevingswet
- Vertalen we doelen naar laagdrempelige, herkenbare en tastbare stappen naar een groenere en gezondere buurt.

Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

3 WE MAKEN HEDER WELKE DRIJFVEREN EN MOTIVATIES EEN BUURT OF WIJK NODIG HEEFT OM MET NATUUR ALS OPLOSSINGSRICHTING AAN EEN GEZONDERE WIJK TE WERKEN.

- We maken een natuur-inclusief behandelplan voor wijken en daarmee de gezondheidswinst voor een buurt of wijk concreet en tastbaar. We verzamelen bewijs voor de gezondheidswinst voor mens en natuur.
- We differentiëren in oplossingsrichtingen voor buurten naar doelgroep zoals kinderen, jongeren, ouderen, opvoeders en subculturen. En we communiceren hierover met inspirerende verhaallijnen.
- We optimaliseren elk natuur inclusief behandelplan voor een buurt door een gezonde en meer natuurlijke leefomgeving te stimuleren, bijvoorbeeld met natuur op recept activiteiten, bosbaden en natuur-, beweeg-, en sportcoaches.
- We betrekken ook andere wijkthema's zoals bestaanszekerheid, voeding en leefstijl en onderzoeken hoe die samenhangen met natuur als oplossingsrichting. Dat maakt de gezondheidsinterventie sterker.

4 WE GEVEN RUIM BAAN AAN BUURT- EN WIJK-COMMUNITIES DIE WERKEN AAN GEZONDE EN GROENE WOONOMGEVING.

- We brengen talenten en initiatieven met betrekking tot gezond eten, bewegen en natuur in de buurt in kaart en bouwen met de aanwezige energie. We haken aan bij lopende activiteiten in buurten, denk bijvoorbeeld aan verbindingen tussen natuur en sport, wandelgroepen, buurtmoestuinen en voedselbossen. We maken gebruik van Asset Based Community Development.
- We betrekken sleutelpersonen en leiders in de buurt en nodigen wijkmanagers, buurtwerkers, welzijnswerkers en sociale werkers van woningcorporaties uit om mee te doen.
- We gaan met open vizier het gesprek aan met bewoners en ondernemers en nemen hun prioriteiten en behoeften serieus. We omarmen bijvoorbeeld ook guerrilla-gardening en werken bewust aan inclusiviteit. We zoeken ambassadeurs buiten de bestaande netwerken.
- We betrekken jongeren via scholen (basisscholen en voortgezet onderwijs) in lesprogramma's in de wijk en om mee te denken.
- We benutten de droomaanpak van Groene Cirkels en het Gezonde Buurten programma, gaan het gesprek aan over Positieve Gezondheid en zetten o.a. competentiegroepen en Place Labs op naar het voorbeeld van Upsurge bij het bouwen aan de community.

Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

5 WE NORMALISEREN DE BEWEGING VAN EEN GEZONDE WOON- EN WERKOMGEVING VOOR MENS EN NATUUR EN INTEGREREN DE BEWEGING IN ALLE BELEIDSTERREINEN.

- We stellen de sociale en groenblauwe structuren in de buurt als ontwerpbasis centraal bij nieuwe ontwikkelingen en herstructurering, zoals bijvoorbeeld de 10 maatregelen van KAN voor gebiedsontwikkeling. Sociale en groenblauwe structuren hebben tijd nodig om te groeien.
- We werken aan intrinsieke gezondheidsmotivatie in de buurt met partners, inwoners, zorgprofessionals, sportvrijwilligers, werkgevers en bedrijven. Geef inspiratiewijken een podium als voorbeeld en vier de successen.
- We vergroten de kennis van de waarde van natuur inclusieve gezondheid in opleidingen, bij stage van scholieren en bij medewerkers op andere beleidsterreinen.
- We maken de gezondheidswinst voor mens en natuur onderdeel van de MKBA en de OER.
- We nemen de kosten voor ecologisch beheer van een gezonde buurt serieus en maken deze tot een substantieel en standaard onderdeel van onze begroting voor buurtontwikkeling.

6 WE BUNDELEN ONZE KRACHTEN ALS COLLECTIEF TOT EEN BREDE BEWEGING IN DE SAMENLEVING

- We gaan opschalen en samenwerken om meer impact te maken bij (koepels van) overheden, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en bedrijven.
- We bundelen de resultaten waar we trots op zijn en zorgen dat we bij events voor gezonde buurten voor mens en natuur elkaar versterken.
- We vragen gezondheids- en welzijnsorganisaties, woningcorporaties en kennisinstellingen om met ons innovaties te stimuleren die de preventieve werking van natuur in de buurt op de gezondheid van de inwoners versterken.
- We slaan de handen ineen met natuurbescherming- en buurtorganisaties die met hun 5 miljoen natuurvrijwilligers ook een lans breken voor gezondheidswinst via inzet voor de natuur.
- We breiden voortdurend uit met inspirerende netwerken en organisaties die we verbinden aan onze missie.

Wil jij dit manifest ook graag ondertekenen of meer weten over de totstandkoming ervan?

